

VOORSTEL AAN DE RAAD

Voorstel van: College van burgemeester en wethouders
Portefeuillehouder: Burgemeester C.J.M. van den Elsen
Commissie: Bestuur en Samenleving

Documentnummer
680892

Zaaknummer
668095

Datum voorstel: 16 september 2025

**Onderwerp: Programmabegroting 2026 en meerjarenramingen
2027 - 2029**

Inleiding:

Bij de voorjaarsnota 2025 vertoonden de begroting 2026 en meerjarenramingen 2027 - 2029 overwegend positieve saldi. Hierbij waren ook de effecten van de meicirculaire 2025 meegenomen. De begroting 2026 laat een positief saldo zien van € 582.000. Dit betekent dat we voor 2026 voldoende middelen hebben om onze ambities voor 2026 te realiseren.

De jaren 2027-2028 laten ook nu een positief beeld zien met een saldo van respectievelijk € 612.000 en € 71.000. Het jaar 2029 laat een ander beeld zien, deze sluit met een tekort van € 380.000.

Het beleid en de financiën van de gemeente Boekel, worden net als bij andere gemeenten, beïnvloed door constant veranderende maatschappelijke ontwikkelingen. Er blijven onduidelijkheden over de inkomsten die we de komende jaren gaan ontvangen vanuit het Rijk er is sprake van een aantal onzekerheden aan de uitgavekant. Onder het onderdeel PM posten zijn onderwerpen opgenomen die nog niet financieel vertaald zijn en waarvoor aanvullende besluitvorming noodzakelijk is. Ook de verdere uitvoering van de centrumontwikkeling, herinrichting Kerkstraat en nieuwbouw Kindpark vragen om investeringen de komende jaren, deze zijn middels stelposten opgevoerd.

Eerder is, vanwege meerjarige structurele tekorten, gesproken over het in beeld brengen van bezuinigingen en ombuigingsmogelijkheden. Gezien de positieve saldi voor de komende jaren, het beperkte tekort voor 2029 en de aanhoudende onzekerheden rondom de Rijksmiddelen, moeten we kritisch blijven op onze uitgaven, maar zien we momenteel geen noodzaak voor ombuigingen en bezuinigingen.

Geadviseerd besluit:

- Vaststellen van de programmabegroting 2026. De raad autoriseert hierbij het college om in 2026 € 56.331.000 te besteden aan de programma's opgenomen in de programmabegroting 2026.
- Vaststellen van de meerjarenramingen 2027 - 2029. Een richtinggevende koers van de gemeente Boekel voor de komende jaren, die kan worden bijgesteld middels de voorjaarsnota 2026.

Woonlasten:

Op verzoek van de raad zijn verschillende scenario's onderzocht om de woonlasten voor de komende jaren te beperken, zonder daarbij een te groot structureel gat in de meerjarenbegroting te slaan. In dit kader zijn er twee knoppen waar we aan kunnen draaien; de afvalstoffenheffing en de OZB. Het college ziet mogelijkheden om zowel op het vlak van de afvalstoffenheffing als van de OZB maatregelen te nemen die leiden tot een beperking van de (stijging van de) woonlasten.

Afval

Bij de afvalstoffenheffing zien we mogelijkheden om binnen de ruimte die in de meerjarenraming beschikbaar is een korting toe te passen. Deze korting bedraagt 15% in 2026, 10% in 2027 en 5% in 2028. Dit resulteert in minder opbrengsten afvalstoffenheffing:

- 2026 € 250.000 (€ 53,55 per huishouden/ aanslag);
- 2027 € 167.000 (€ 35,70 per huishouden/ aanslag);
- 2028 € 83.000 (€ 17,85 per huishouden/ aanslag).

Deze toegepaste korting past binnen de ruimte die in meerjarenraming beschikbaar is. Hierdoor laten we het tekort in 2029 niet onverantwoord hoog oplopen, blijven we voor de langere termijn het principe hanteren dat de gebruiker betaalt.

OZB

Een verlaging van de OZB wordt door het college niet raadzaam geacht. Mede vanwege de structurele doorwerking zou dit op termijn een te groot gat slaan in de begroting. Daarom is gekeken naar het beperken van de geplande stijging van de OZB.

Voorgesteld wordt de stijging van de OZB opbrengsten ten opzichte van de voorjaarsnota 2025 te halveren van 4,22% naar 2,11%. Bij een gemiddelde woningwaarde bedraagt deze korting +/- € 10,00 per aanslag.

Voor de meerjarenraming zien we het volgende nadelige effect.

- 2026 € 71.000
- 2027 € 72.000
- 2028 € 73.000
- 2029 € 74.000

Door bovenstaande maatregelen geeft het college invulling aan de motie om de woonlasten te verlagen. Deze zijn verwerkt in de begroting 2026.

Weerstandvermogen:

De risico's voor 2026 zijn opnieuw geactualiseerd en afgezet tegen het beschikbare weerstandsvermogen. Geconcludeerd kan worden dat de uitvoering van de kerntaken van de gemeente Boekel niet onder druk komt te staan en het weerstandsvermogen van voldoende omvang is om de investeringen en risico's, zoals die op dit moment bekend zijn, te kunnen bekostigen (conform Gemeenschappelijk Financieel Toetsingskader 2020 provincie Noord-Brabant). Volgens dit toetsingskader bedraagt de ratio van het weerstandvermogen voor 2026: 4,21 (beschikbare weerstandscapaciteit versus risico's). Vanaf een ratio van 2,0 is de score uitstekend te noemen.

Relatie met eerdere besluitvorming:

De raad stelt de programmabegroting 2026 en meerjarenramingen 2027 - 2029 vast op basis van de uitgangspunten opgenomen in de voorjaarsnota 2025. Tevens zij, zoveel als mogelijk, de ambities uit het coalitieakkoord en het collegeprogramma 2022 - 2026 vertaald in de programmabegroting 2026. De raadsbesluiten zijn meegenomen t/m 3 juli 2025.

Beoogd resultaat:

Vaststelling van een reëel sluitend programmabegroting 2026. Vaststelling van de meerjarenramingen 2027 - 2029.

Keuzemogelijkheden:

De raad kan de programmabegroting 2026 amenderen. De mogelijke financiële consequenties dienen structureel en reëel te worden vertaald in de begroting en meerjarenramingen zodat een reëel sluitende begroting zal worden vastgesteld. Indien dit niet het geval is zal dit leiden tot preventief toezicht door de toezichthouder, i.c. de provincie Noord-Brabant.

Argumenten:

De ambities van het college en de raad zijn financieel vertaald in een reëel sluitende programmabegroting 2026.

Financiële gevolgen en dekking:

Zie financieel totaaloverzicht paragraaf 2.2, programmabegroting 2026.

Risico's:

De programmabegroting 2026 is reëel sluitend. Hierdoor valt de gemeente Boekel niet onder preventief toezicht van de toezichthouder (provincie Noord-Brabant) en behoeft de raad bij besluiten geen goedkeuring vooraf van de toezichthouder. Bij preventief toezicht geldt dat de programmabegroting en begrotingswijzigingen vooraf goedkeuring behoeven van de toezichthouder.

Communicatie:

Openbare bekendmaking middels publicatie in de weekbladen gemeentelijke website en via DROP (mijn overheid.nl)

Uitvoering en evaluatie:

Gedurende het jaar wordt uitvoering gegeven aan de programmabegroting 2026. De programmabegroting wordt periodiek bijgesteld middels de voorjaarsnota 2026 en de bestuursrapportage 2026.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Boekel

De secretaris

De burgemeester

J.G. Marcic

C.J.M. van den Elsen

Bijlage(n)

1. Programmabegroting 2026
2. Financiële begroting 2026 (niet openbaar)